

Regeringen

Regeringens ældrereform

Du bliver aldrig for gammel til at have det godt

JANUAR 2024

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K
T 33 92 93 00

ISBN: 978-87-94224-67-3 (digital version)

ISBN: 978-87-94224-66-6 (trykt version)

Løbenr.: 2023/2024:04

Tryk: Dystan & Rosenberg

Layout: Kontrapunkt

Publikationen kan hentes på
Social-, Bolig- og Ældreministeriets
hjemmeside: www.sm.dk

Fotokreditering:
Valdemar Ren

Indhold

Du bliver aldrig for gammel til at have det godt	5
Til jer, der har brug for pleje og omsorg	10
Til jer, der er medarbejdere i ældreplejen	12
Til jer, der er ledere i ældreplejen	14
Initiativer i ældrereformen	17
Tema 1. Værdi om selvbestemmelse for den ældre	18
Tema 2. Værdi om tillid til medarbejdere og ledelse	21
Tema 3. Værdi om tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund	26
Tema 4. Understøttelse og implementering	31
Tema 5. Økonomi i ældrereformen	32

Du bliver aldrig for gammel til at have det godt

Den alderdom du drømte om – blev den også sådan, da du blev ældre og fik brug for hjælp? Det spørgsmål skal vores ældre kunne svare ja til.

Men for mange af vores ældre borgere får ikke den pleje og omsorg, som de har fortjent efter et langt liv. Det vil regeringen ændre på.

Selvbestemmelse.

Det er centralt for os danskere, at vi selv bestemmer i vores liv.

Men hvordan holder man fast i selvbestemmelsen? Særligt, når man også bliver afhængig af hjælp fra andre?

Selvbestemmelse er en central værdi i regeringens ældrereform. Uanset om du er en af dem, der får hjælp i dit eget hjem, eller om du er flyttet på plejehjem.

Du er vant til at træffe dine egne beslutninger. Indrette dit eget hjem. Vælge, hvad du gerne vil hvornår - og hvad du ikke har lyst til. Sådan har vi det alle sammen. Det er helt naturligt. Og vores behov for at have indflydelse på vores eget liv forsvinder ikke, bare fordi vi bliver ældre.

Man bliver nemt sårbar, når man er afhængig af andres hjælp og ikke længere kan det hele selv. Men det er ikke det samme, som at man ikke kan bestemme selv.

Når ældreplejen nogle steder er indrettet på en måde, hvor regler, skemaer og kontrol fylder for meget – ja, så går det ud over plejen og omsorgen.

Den enkelte ældres selvbestemmelse. Og det betyder, at medarbejdernes mulighed for at bruge deres faglighed begrænses.

Det dur ikke, og det vil regeringen gøre noget ved.

Hvis du hellere vil snakke med social- og sundhedshjælperen. Fordi du i dag har overskud til selv at stille dine indkøb på plads. Så du får den hjælp, som du helst vil. Det skal selvfølgelig være muligt.

Det er dig og dit hjem, det handler om.

Og den social- og sundhedsmedarbejder, der kommer. Det skal være en, du kender – og som kender dig. Og har tid til dig og til at hjælpe dig med at få et godt ældreliv. Med gode relationer og fællesskaber.

De færreste har lyst til, at der hele tiden kommer nye ansigter ind ad ens dør. Som man ikke ved, hvem er, og som man ikke ser igen. Men som alligevel skal hjælpe en med noget, der måske er meget privat eller sårbart.

Alligevel sker det alt for ofte i ældreplejen.

Det er ikke rimeligt. Det er ikke værdigt.

Derfor vil regeringen skabe mere stabilitet.

Helhedspleje skal være det bærende princip for ældreplejen i Danmark. Det betyder, at du skal kunne bestemme mere selv. Og det skal i højere grad end i dag være en fast gruppe af medarbejdere, der kommer i dit hjem.

Dit hjem er netop et hjem. Ikke en banegård.

Derfor er princippet om *helhedspleje* også selve omdrejningspunktet for hele regeringens ældrereform og for den nye ældrelov, som regeringen vil fremlægge.

En kort og præcis ældrelov med fokus på tre bærende værdier: Selvbestemmelse for den ældre. Tillid til medarbejdere og ledelse. Og et tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet.

Vi sørger også for, at der afsættes flere penge til ældreområdet. Regeringen afsætter 1 mia. kr. ekstra om året til at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen. Og vi sætter penge af til at understøtte, at reformen implementeres.

I forvejen afsætter vi flere penge til velfærden, når der i de kommende år bliver flere ældre. De nye midler kommer altså oveni, så der bliver tale om et reelt løft af området.

Regeringens ældrereform er et forandringsprojekt. Der skal sikres mere selvbestemmelse, tillid og lokal forankring. Den lægger op til en større ændring af den måde, som vi indtil nu har indrettet ældreplejen på. Med nye former for faglighed. Og nye måder at arbejde og samarbejde på.

Vi skaber mulighed for en helt ny type lokalplejehjem med større frihed, lokal forankring og plads til ledelse. Selvom de er offentligt ejede, får de deres egne bestyrelser, fritages fra en række af de kommunale regler og krav, og borgerne får mulighed for at tilkøbe ydelser.

Og vi udvider og styrker det frie valg – for det vigtige er ikke, om det er en privat eller en offentlig leverandør. Det vigtige er, at du har noget at vælge imellem, og at du er tilfreds.

Det frie valg giver også dynamik og udvikling, når flere leverandører er med til at nytænke ældreplejen og lære af hinandens succeser. Derfor skal der også være gennemsigtighed for både private og offentlige tilbud, så de har gode rammer for at udvikle din ældrepleje.

Med ældrereformen gennemfører vi i det hele taget en markant frisættelse. En frisættelse af den

enkelte ældre. En frisættelse af medarbejderen. Og en frisættelse af det lokale ansvar.

Det vil også betyde, at der bliver større forskel i den pleje og omsorg, den enkelte ældre modtager.

Men gør det egentlig noget?

For mennesker er forskellige og har forskellige behov. Derfor skal vi turde stole på, at du og dine pårørende er de rette til at vurdere, hvad der er det bedste for dig. Ligesom vi skal vise større tillid til medarbejdernes faglighed og de beslutninger, som den lokale ledelse tager. De to ting – den ældres selvbestemmelse og medarbejdernes faglighed – går hånd i hånd.

Hvis vi tør give slip, som regeringen lægger op til, så vil der uvægerligt også ske fejl. Ligesom det i øvrigt er tilfældet i dag. Men lærer vi bedst af de fejl ved, at man centralt indfører nye regler, som gælder for alle? Mere kontrol, mere tilsyn og mere styring? Eller lærer vi bedst ved at skabe en kultur med åbenhed? Og ved at man lokalt tager ansvaret på sig?

Regeringen tror på det sidste. Og vi tror på frihed under ansvar. Vi ser det som vores opgave at skabe de rammer, der er nødvendige for en god ældrepleje. Hvor der er grund til at have tillid. Fordi der er nok medarbejdere, og fordi de har de rette kompetencer. Og vi er parate til at stå vagt om den tillid. Også når den næste fejl opstår.

I denne pjece kan du læse om alle initiativerne i regeringens ældrereform – store som små. Vi glæder os til at debattere forslagene med Folketingets partier og med alle de mange mennesker, virksomheder, kommuner, foreninger og organisationer i Danmark, som er optaget af at skabe en god ældrepleje.

For det er kun i et tæt samarbejde med de ældre selv, medarbejdere og ledere, private som offentlige samt ikke mindst de pårørende og de levende fællesskaber og civilsamfund, at de mange gode intentioner kan gøres til virkelighed.

Derfor er det heller ikke gjort fra den ene dag til den anden. Det kommer til at tage tid at skabe den forandring, vi lægger op til.

En forandring, der på nogle stræk skal sætte en anden retning. Mod mere lokal frihed og mere selvbestemmelse for dem, det hele handler om – vores ældre. Og mindre kontrol, styring og dokumentation. Men som samtidig skal holde fast i det, der allerede i dag fungerer.

For det er jo ikke sådan, at alt er galt i dag – ligesom det ikke er sådan, at alt bliver perfekt fremover. Mange ældre er glade for den pleje, de får nu.

Virkeligheden har heldigvis nuancer. Der er sjældent bare én ting at gøre. Med ældreformen forsøger vi at gøre mange ting på samme tid. Vi forsøger at komme hele vejen rundt.

For uanset hvor meget vi politisk beslutter. Uanset hvor mange penge vi afsætter. Så kan vi intet forandre, hvis der ikke er personale nok. Og selvom der er mange dygtige medarbejdere i ældreplejen, der løfter et stort ansvar – så mangler vi mange flere.

Med reformen forsøger vi at gøre det mere attraktivt at arbejde i ældreplejen. Både fordi medarbejdernes faglighed sættes mere fri. Og fordi der i højere grad bliver et team om den enkelte ældre, hvor medarbejderne kan sparre med hinanden.

Samtidig skal reformen også ses i sammenhæng med, at vi har besluttet at give et ekstraordinært lønløft til mange af de medarbejdere, der arbejder i ældreplejen. Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter.

Ældreformen skal ses i sammenhæng med, at vi forsøger at tiltrække dygtige medarbejdere hertil fra udlandet. Blandt andet via partnerskaber med lande som f.eks. Indien og Filippinerne.

Og endelig skal ældreformen ses i sammenhæng med regeringens uddannelsespolitik. Hvor vi investerer i erhvervsuddannelser og

velfærdsuddannelser. Og gør det mere attraktivt for unge at uddanne sig til at arbejde med mennesker.

Vi søger mange nye veje for at give den enkelte ældre mere frihed og selvbestemmelse. Så du og dine ønsker bliver centrale i et godt samarbejde med dem, der hjælper dig.

For når alt kommer til alt. Så er det de menneskelige relationer, der skaber den omsorg og pleje, som er afgørende for den enkeltes velbefindende og livsglæde.

Når man bliver ældre, er det ikke altid, man kan alting selv. Men du bliver aldrig for gammel til selv at bestemme, hvad der er et godt liv for dig.

**Mette Frederiksen,
Statsminister**

**Troels Lund Poulsen,
Vicestatsminister og forsvarsminister**

**Lars Løkke Rasmussen,
Udenrigsminister**

**Mette Kierkegaard,
Ældreminister**

Pleje og omsorg som den leveres i dag

Pleje og omsorg bevilges i enkelttydelser og leveres ofte af skiftende medarbejdere, der gør det bedste, de kan. Den enkelte ældre har begrænset mulighed for at få indflydelse på hjælpen fra gang til gang. Og medarbejderne har begrænset mulighed for at bruge deres faglighed i mødet med den enkelte ældre. Det har indflydelse på medarbejderens trivsel og arbejdsglæde. Og det har indflydelse på den ældres trivsel og oplevelsen af at få hjælp til aktuelle behov.

Kommunens egen
hjemmepleje

Kommunens rehabilitering,
genoptræning og vedligeholds-
holdelsestræning

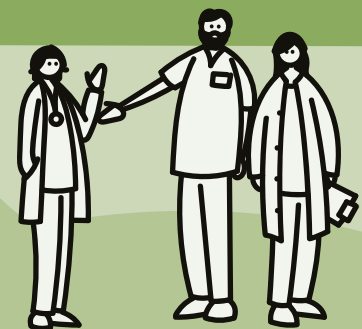
Endnu et
nyt ansigt!

Jeg har brug
for noget
andet i dag!

Privat leverandør
af rengøring

Privat leverandør
af personlig pleje

Visitor

Med ældreformen indføres helhedspleje, mere selvbestemmelse og genkendelighed

Helhedspleje leveret af faste teams giver den ældre selvbestemmelse og indflydelse på, hvilken hjælp der gives i det daglige. Udgangspunktet er den ældres aktuelle ønsker og behov. Med helhedspleje er det mere kendte ansigter, der kommer hos den ældre, og som kender den ældres vaner og behov.

Skal vi ikke kigge på det med det samme!

I dag har jeg brug for...

Hej. Hvad kan vi hjælpe med i dag?

...og hvordan går det så i dag?

Til jer, der har brug for pleje og omsorg

Det betyder ældrereformen for jer, der har brug for pleje og omsorg:

Mere selvbestemmelse

Du får fremover mulighed for bedre at kunne vælge, hvad du gerne vil have hjælp til, når social- og sundhedsmedarbejdere er på besøg. Det kan godt være, at du egentlig skulle have vasket håret. Men hvis du har mere brug for at træne at gå uden rollator eller har brug for en snak, så må hårvasken vente til en anden dag.

I det hele taget skal det være slut med, at det ned på minuttet er beregnet, hvad du præcis må få hjælp til. I stedet får du tildelt en pakke af hjælp, som du så selv er med til at bestemme, hvordan skal bruges.

Færre forskellige mennesker i dit hjem

Det skal i højere grad være den samme gruppe af mennesker, der kommer i dit hjem. Som du kender og er tryk ved – og som kender dig. Og som sammen kan give dig den bedste hjælp.

Hvis dit behov for hjælp f.eks. ændrer sig, og der er brug for noget andet. Så er det også den gruppe af medarbejdere, der sammen med dig er med til at beslutte, hvad der skal ændres.

Det giver dig mere indflydelse, fordi beslutningerne tages i samarbejde og tæt på dig og ikke af folk langt væk.

Flere valgmuligheder

Det skal være op til dig at bestemme, om det skal være kommunens ansatte eller ansatte fra et privat firma, der kommer i dit hjem. Så du kan skifte leverandør, hvis det er det rette for dig.

Sådan er det også i dag, men med ældrereformen bliver mulighederne for borgernes frie valg udvidet.

I dag har du ikke ret til at vælge et privat firma til at hjælpe med genoptræning. Fremover får også private firmaer mulighed for at tilbyde det.

Det betyder, at du vælger én leverandør til at hjælpe dig med de forskellige ting, du har behov for. I stedet for at det er forskellige mennesker, der kommer i dit hjem, og som ikke koordinerer med hinanden.

Nem adgang til hjælpemidler

Hvis du har behov for at få f.eks. en rollator, en badestol eller toiletforhøjer. Så kan det i dag godt tage lang tid, før det bliver godkendt.

Hvorfor egentlig det? Det burde ikke være så besværligt.

Fremover skal det være muligt at få udleveret de basale hjælpemidler, når du får behov for dem og

henvender dig – uden at du skal vente unødigt på det eller gennemgå en længere ansøgning.

Mulighed for at klare flere ting selv

Den teknologiske udvikling går stærkt og kan være overvældende. Men den giver også mulighed for, at du kan klare flere ting selv, og at du derfor ikke er afhængig af, at en social- og sundhedsmedarbejder ordner det for dig.

Det kan f.eks. være et skærmbesøg, hvor du får hjælp fra en medarbejder til de daglige opgaver uden at skulle vente på, at de kommer forbi. På den måde får du mere frihed til at planlægge din hverdag, samtidig med at færre medarbejdere skal ind og ud af dit hjem.

I dag er det meget forskelligt, hvordan de enkelte kommuner arbejder med de nye muligheder for velfærdsteknologi. Og om den enkelte ældre har appetit på de nye muligheder. Der er brug for en mere samlet indsats på tværs af landet. Og ikke mindst et tæt samarbejde med dig, der skal bruge de nye redskaber.

Du får frem over mulighed for bedre at kunne vælge, hvad du gerne vil have hjælp til, når social- og sundhedsmedarbejderen er på besøg.

Til jer, der er medarbejdere i ældreplejen

Det betyder ældrereformen for jer, der er medarbejdere i ældreplejen:

Din faglighed sættes fri med større ansvar

Du, der er tæt på den ældre, skal fremover være med til at bestemme mere. Du og dine kollegaer er de bedste til – i samarbejde med den ældre og relevante pårørende – at forstå det behov eller ønske, som den ældre har. Du og dine kollegaer skal bruge jeres faglighed til at finde ind til den ældres ønsker og behov for hjælp.

Derfor bliver det op til den gruppe af medarbejdere, som er omkring den enkelte ældre, at tilrettelægge og give den ønskede hjælp. I stedet for – som i dag – at det er en beslutning, der træffes langt væk.

Du vil sparre med dine kollegaer og din nærmeste leder om, hvad den bedste pleje er for netop dén ældre. Fordi du sammen med dit team bedre kender de ældre, som I har ansvaret for. Og har mulighed for at følge den ældres udvikling.

Flere kollegaer

Du ved det bedst selv: Der løbes stærkt, når man arbejder i ældreplejen i dag. Og i takt med at endnu flere bliver ældre og får brug for pleje, så bliver behovet for flere kollegaer kun større.

Meget handler om anerkendelse. Der er brug for et nyt syn i samfundet på, at I, der arbejder med mennesker, har nogle af de vigtigste job.

Med ældrereformen afsætter vi flere penge til kvalitet i ældreplejen. Det er med til at forbedre rammerne for dit arbejde.

Mere direkte har regeringen også aftalt et lønløft, der særligt gavner mange af jer, der arbejder i ældreplejen; social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere.

Vi er også i gang med at øge kvaliteten på SOSU-uddannelserne. Så flere får lyst til at tage en uddannelse inden for SOSU-fagene. Blandt andet foreslår vi, at også alle elever på social- og sundhedshjælperuddannelsen over 25 år fremover skal have løn under hele uddannelsen.

Og endelig forsøger vi også at tiltrække arbejdskraft fra udlandet.

Sammen med reformen skal det bidrage til, at I får flere kollegaer og dermed mere tid til at yde pleje og omsorg for vores ældre.

Flere muligheder

Du og dine kollegaer vil med et bredere udbud af både private og offentlige leverandører også få flere muligheder i forhold til at sætte jeres faglighed i spil.

Med flere forskellige tilgange, som den ældre og dennes pårørende kan vælge imellem, giver det også dig mulighed for at vælge en arbejdsplads i ældreplejen, som passer godt til dig.

Fokus på det vigtige

Når hjælpen til den ældre er opgjort i enkeltydelser ned på minuttet, medfører det også en masse skemaer og kontrol.

Med helhedsplejen og borgernær visitation bliver hjælpen inddelt i nogle større pakker. Med mere frihed til, at hjælpen tilrettelægges ude hos den enkelte ældre.

Dermed fjernes meget af den kontrol, der i dag tager tiden fra det vigtigste – plejen og omsorgen. Det skal være slut med at dokumentere, at man ned på minuttet har passet sit arbejde.

“

Du og dine kollegaer er de bedste til – i samarbejde med den ældre og relevante pårørende – at forstå det behov eller ønske, som den ældre har.

Til jer, der er ledere i ældreplejen

Det betyder ældrereformen for jer, der er ledere i ældreplejen:

Mindre kontrol og mere tillid

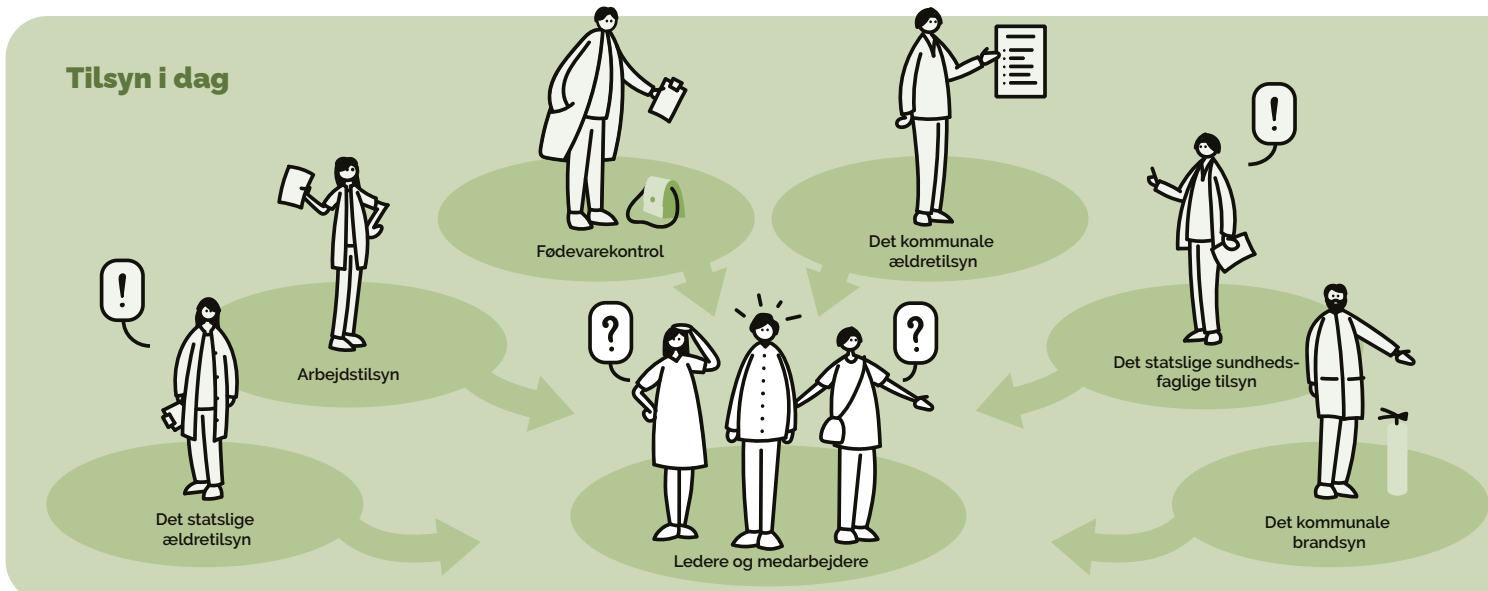
I dag bruges der alt for meget tid på at kontrollere, om du og dine medarbejdere passer jeres arbejde. Udover at der er to forskellige ældretilsyn, der overlapper. Så kommer alle de andre tilsyn – af arbejdsmiljø, fødevarer, brandsikkerhed, den sundhedsfaglige behandling og patientsikkerhed.

Alt det forenkler vi nu. Fremover bliver der kun ét uafhængigt ældretilsyn, og tilsynene på plejehjem skal koordinere med hinanden, så de som udgangspunkt kun kommer på planlagt besøg én dag om året.

Det betyder, at tilsynene må prioritere det, der er vigtigst. At vi undgår de helt absurde situationer, hvor to tilsyn giver jer modsatte anbefalinger. Og så skal det nye ældretilsyn være mere lærende. I stedet for tjeklister skal det være rammen for en dialog om, hvordan ældreplejen kan gøres bedre.

Færre politikker og centrale krav

Måske bliver du involveret, når kommunen skal udarbejde en kvalitetsstandard eller en værdighedspolitik. Ligesom dine medarbejdere i hjemmeplejen bruger tid på forebyggende hjemmebesøg, når de ældre i jeres kommune når en bestemt alder.

Det er bare tre eksempler på statslige krav, som du skal forholde dig til, og som tager tid fra det, der er det vigtigste. Derfor afskaffer vi nu den regulering.

Der bliver ingen statslige krav i ældreloven til, at medarbejderne skal dokumentere den pleje og omsorg, som de yder.

En ny type plejehjem

Fremover får kommunen mulighed for at oprette *lokalplejehjem*. I en kommune kan der fremover være almindelige kommunale plejehjem, private friplejehjem og nu altså også lokalplejehjem.

Det giver dig, der er leder i ældreplejen – og som måske savner større frihed, end du har i dag – mulighed for at lede en ny type plejehjem. Hvor du i endnu højere grad kan sætte din egen retning og udvikle den ældrepleje, som du mener er mest attraktiv for borgerne i dit lokalområde.

Lokalplejehjem får deres egen bestyrelse, hvor repræsentanter fra lokalmiljøet og det private erhvervsliv får ansvaret for plejehjemmets økonomi og drift. De ældre får mulighed for at tilkøbe ydelser. Og plejehjemmet bliver sat fri fra de politikker og krav, der er i den enkelte kommune.

Flere muligheder for friplejehjem

Vi udvider også muligheden for at etablere friplejehjem, og vi sikrer, at afregningen bliver mere gennemskuelig, så der er lige vilkår mellem det offentlige og det private. For i sidste ende er det den ældres tilfredshed og ønsker, som skal afgøre, hvilken udbyder, der er bedst.

Alt sammen giver borgerne flere muligheder at vælge imellem, og plads til at de forskellige plejehjem kan inspirere hinanden.

En bedre økonomi

Med 2030-planen vil regeringen med 19 mia. kr. også dække basisvelfærden, når vi heldigvis bliver flere børn og ældre. De 19 mia. kr. drejer sig først og fremmest om de ældre.

Med ældrereformen afsættes der herudover 1 mia. kr. årligt med indfasning frem mod 2027 til et løft af kvalitet, pleje og omsorg og derudover midler til at understøtte implementeringen af de forskellige initiativer i reformen.

Det er ikke guld og grønne skove, men det er dog et mærkbart løft af området.

Fælles og koordineret tilsyn på plejehjem (samtilsyn)

Ledere og medarbejdere

Initiativer i ældrereformen

Tema 1 **Værdi om selvbestemmelse for den ældre**

1. En ny ældrelov
2. Helhedspleje og ny borgernær visitation
3. Faste teams
4. Udvidelse af det frie valg – rehabilitering og genoptræning
5. Tillid til borgerne i tildelingen af hjælpemidler

Tema 2 **Værdi om tillid til medarbejdere og ledelse**

6. Kvalitetsløft af ældreplejen
7. Tilsynsreform på ældreområdet
8. En ældrepleje med mere kvalitet og nærvær og mindre bureaukrati
9. Flere skal tage del i det borgernære arbejde
10. Ingen krav til dokumentation af pleje og omsorg
11. Styrket kvalitet på SOSU-uddannelserne
12. Skræddersyede forløb på SOSU-skoler

Tema 3 **Værdi om tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund**

13. En ny type plejehjem
14. Ligestilling af offentlige og private leverandører:
  - Fast overheadsats
  - Genberegning og efterregulering af priser
  - Uafhængig kontrolenhed
  - Øget gennemsigtighed i økonomi
15. Flere muligheder for friplejehjem
16. Tættere samspil med civilsamfund og pårørende
17. Strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen
18. Frivilligkorps for velfærdsteknologi

Tema 4 **Understøttelse og implementering**

Tema 5 **Økonomi i ældrereformen**

Tema 1 Værdi om selvbestemmelse for den ældre

Vi skal have en ældrepleje, hvor der er plads til, at mennesker er forskellige – også når vi bliver ældre. Her er selvbestemmelse, omsorg og gode relationer afgørende.

1. En ny ældrelov

Fremtidens ældrepleje skal have den ældre borger mere i centrum. Der skal være større tillid, flere muligheder og mere frihed til, at ældre selv kan bestemme den hjælp og indsats, som passer til deres behov. Hvor man lokalt – som medarbejder og leder – har frihed under ansvar.

Regeringen foreslår

- En ny ældrelov, som skal sætte den nye overordnede ramme for fremtidens ældrepleje. Loven baseres på få bærende værdier.

Værdierne i ældreloven er:

- **Selvbestemmelse** for den ældre
- **Tillid til** medarbejderne og den borgernære ledelse
- **Lokale fællesskaber** i tæt samspil med pårørende og civilsamfund

Der skal samlet set være vægt på medarbejdernes faglighed, helhed i plejen, medarbejderkontinuitet og borgerens selvbestemmelse, og hjælpen skal gives med et forebyggende og rehabiliterende sigte. Forebyggelse skal tænkes bredere, så det også omfatter pårørende, civilsamfund og stærke lokale fællesskaber, som sammen med de faglige indsatser understøtter større livsglæde for den enkelte ældre.

Ældreloven skal være kort og enkel, så det bliver så let som muligt for ledere og medarbejdere at administrere efter den. Med ældreloven udskilles ældreplejen fra det specialiserede socialområde. Det er en understregning af, at aldring og alderdom ikke er et specialiseret område, men derimod et alment område, da alle i løbet af alderdommen kan få behov for ældrepleje.

Regeringen foreslår, at ældreloven i udgangspunktet omfatter personer, der har nået

folkepensionsalderen, som har behov for hjælp og støtte i den daglige livsførelse, der er opstået med aldringen. Loven vil også give mulighed for, at personer under aldersgrænsen i særlige situationer kan omfattes. Det kan f.eks. omfatte personer med en demensdiagnose, og som er under folkepensionsalderen.

Det skal være ældrelovens få og bærende værdier, der fremover skal være styrepinden for den gode ældrepleje – frem for politikker og standarder.

Samtidig vil ældreloven indeholde elementer om mere kontinuitet, fleksibilitet, forebyggelse og frit valg, hvilket skal bidrage til mere nærvær og mindre dokumentation i fremtidens ældrepleje. Derudover vil loven hvile på kerneelementer om lokal frihed og ansvar og samspil med civilsamfundet.

2. Helhedspleje og ny borgernær visitation

Fleksibiliteten i fremtidens ældrepleje skal være med til at skabe livsglæde for den ældre og arbejds- glæde for medarbejderne. Derfor skal den ældres selvbestemmelse være en kerneværdi. For måske er det ikke skift af sengetøj, men hjælp til at få

et ekstra bad, der lige præcis den dag er vigtigt for den enkelte – eller måske er behovet den dag noget helt andet. Det skal der være plads til i ældreplejen.

Regeringen foreslår

- Helhedspleje i ældreplejen og en ny borgernær visitationsmodel.

Det er i udgangspunktet den ældre og medarbejderne tæt på den ældre, der kender den ældres behov bedst. Derfor skal medarbejderne tættere på borgeren have mere ansvar i forhold til den praktiske og faglige tilrettelæggelse af hjælpen, så der opnås mere kontinuitet og sammenhængende forløb for den ældre.

Tilgangen forandres, så den ældre i udgangspunktet visiteres en enkelt gang til et rummeligt pleje- og omsorgsforløb, og det efterfølgende er op til medarbejderne omkring den ældre at fastlægge forløbet i dialog med borgeren. I modsætning til i dag, hvor den ældre visiteres til enkeltydelser, og den centrale myndighed (visitationen) derfor skal ind over, hver gang der er ændringer i hjælpen, vil visitationen fremover kun skulle gentages ved større ændringer i den ældres behov.

Konkret indebærer kravet om helhedspleje, at én leverandør har det samlede ansvar for borgerens forløb. Dvs. at leverandørerne skal kunne levere både rengøring og anden praktisk hjælp, personlig pleje, genoptræning, som ikke sker i tilknytning til sygehusindlæggelse, rehabiliterende og vedligeholdende indsatser. Madservice er undtaget kravet om helhedspleje. Den ældre vil fortsat kunne benytte sit frie valg til at vælge mellem to eller flere leverandører eller benytte sig af fritvalgsbeviset.

Målet med helhedspleje er, at hjælpen og plejen koordineres i langt højere grad end før, at tværfaglighed er en selvfølge, og at den ene hånd ved, hvad den anden gør. Helhedspleje skal på den måde bidrage til at skabe kvalitet til gavn for borgerne. Helhedsplejen skal være konkurrenceudsat sådan, at borgeren har frit valg. Og der skal skabes gennemsigtighed og gode rammer for, at både private og offentlige aktører kan være med til at udvikle vores ældrepleje og øge tilfredsheden blandt vores ældre.

Med helhedsplejen udvides det frie valg til ikke alene at være et valg af leverandør, men også et valg omkring hvordan hverdagens hjælp og pleje skal tilrettelægges. Dialogen og selvbestemmelsen hos den ældre skal fylde mere med respekt for den faglighed og de behov, der ligger til grund for indsatsen.

Kravet om, at alle leverandører – både offentlige og kommunale – skal levere helhedspleje, indføres med indfasning, så borgere, der i dag kun modtager rengøring, kan fastholde leverandøren, indtil de eventuelt får behov for yderligere hjælp og skal visiteres til et samlet pleje- og omsorgsforløb. Dermed understøttes kerneværdien om den ældres selvbestemmelse. Der vil være mulighed for, at leverandørerne kan indgå i konsortier, hvor mindre leverandører kan indgå som underleverandør.

3. Faste teams

Regeringen vil med en ny ældrelov og indførelsen af helhedspleje skabe rammerne for udbredelse af bl.a. faste teams, hvor det er de samme medarbejdere, som kommer i den ældres hjem, og som kender den ældres vaner og behov. Det vil bidrage

til mere kontinuitet og helhed i plejen og bidrage til, at borgeren møder kendte ansigter. Samtidig sættes medarbejdernes faglighed fri, så beslutninger vedr. den borgernære ældrepleje kan træffes i dialog med den ældre ude i de faste teams.

Regeringen foreslår

- At brugen af faste teams i ældreplejen udbredes.

I den kommende ældrelov vil der blive lagt vægt på kontinuitet, fleksibilitet og sammenhæng i hjælpen med færrest mulige forskellige medarbejdere i hjemmet.

Regeringen vil i forbindelse med implementeringen af ældreloven understøtte og følge omstillingen i kommunerne og hos de private leverandører.

4. Udvidelse af det frie valg – rehabilitering og genoptræning

Ældre har i dag ikke frit valg af leverandør til rehabiliterende indsatser og genoptræning. Det giver dårligere mulighed for, at de private leverandører kan give de ældre en sammenhængende og tværfaglig

pleje. Samtidig betyder det, at ældre, der ønsker en privat leverandør, skal igennem et leverandørskift, når deres rehabiliteringsforløb er overstået. Det betyder flere forskellige medarbejdere i den ældres hjem.

Regeringen foreslår

- At det frie valg udvides til at omfatte genoptræning og rehabilitering efter den nuværende servicelov, så de ældre får mere valgfrihed, og så private leverandører kan levere en større del af ældreplejen. Det vil skabe mere sammenhæng og fleksibilitet i den hjælp, som private leverandører yder efter ældreloven på lige fod med kommunale leverandører. Med styrkelsen af det frie valg får den enkelte ældre flere muligheder for at vælge den velfærd og service, der passer bedst til den enkeltes livssituation.

5. Tillid til borgerne i tildelingen af hjælpemidler

Mange ældre kan opleve lang sagsbehandlingstid ved visitation til hjælpemidler.

Regeringen foreslår

- At forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og en mere smidig visitation. Regeringen foreslår konkret, at der udarbejdes en positivliste, hvoraf det fremgår, hvilke hjælpemidler der skal kunne udleveres uden forudgående visitation. Det kan f.eks. være en rollator, en badebænk, en toiletforhøjer eller andre almindelige og basale hjælpemidler, som kan udleveres uden særlig tilpasning og med minimal instruktion.

Tema 2 Værdi om tillid til medarbejdere og ledelse

Der er brug for dygtige faglærte til at passe på vores ældre. Der er brug for flere kollegaer, men der er også brug for, at tiden bruges rigtigt.

Hver gang medarbejderne bruger tid på unødvendige registreringer og dokumentation, er det vigtig tid, der går fra den ældre. Derfor skal vi mindske bureaukratiet og fjerne unødigt dokumentation.

Fordi vi har tillid til medarbejdernes faglighed og de borgernære lederes ansvars- og pligtfølelse. Vi skal skabe rammerne for en ældrepleje, hvor medarbejdere og ledere har lyst til at søge hen.

Mange steder i ældreplejen mærker man allerede i dag rekrutteringsudfordringerne. Det er afgørende, at der er tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft i ældreplejen og på sundhedsområdet, som kan give vores ældre en tryk og værdig alderdom.

Eksempler på regeringens tiltag for at få flere medarbejdere til pleje, omsorg og sundhed

SOSU-aftale*

- Permanent taxameterløft til at styrke rekruttering og kvalitet lokalt
- Ny trepartsaftale om flere lærepladser og løn under uddannelse
- Flere veje ind på social- og sundhedshjælperuddannelsen, f. eks. for personer med relevant erfaring
- Fjerne barrierer for opstart på en SOSU-uddannelse
- Øget fokus på spireordningen og rekruttering af unge velfærdstalenter
- Sprogstøtte til elever og kompetenceudvikling af undervisere
- Investering i simulationsudstyr
- Professionalisering af oplæringsvejledere
- Digitalt uddannelsesoverblik for alle erhvervsuddannelser
- Systematisk dataunderstøttelse af årsager til frafald
- Afslutning på SOSU-uddannelserne
- Afdækning af muligheder for oplæring i private virksomheder
- Opfølgning på VIVE's analyse af social- og sundhedsfagernes image og imageudfordringer

Trepartsaftale om lønløft og arbejdsvilkår

Trepartsaftale, hvor regeringen har aftalt at afsætte 1,9 mia. kr. (fuldt indfaset fra 2026) til at øge omfanget af kvalificeret arbejdskraft i sundheds- og ældreplejen gennem lønløft og anciennitetstillæg.

Øvrige

- Skattelettelse på 6% mia. kr., der sikrer, at danskerne kan beholde en større del af deres løn selv, så det bedre kan betale sig at arbejde
- Aftale om udenlandsk arbejdskraft i sundhedsvæsenet og ældreplejen
- Permanentgørelse af retten til uddannelsesløft, der giver visse ledige mulighed for at opkvalificere sig på 110 procent dagpengesats inden for brancher med mangel på arbejdskraft, hvor SOSU-området står på den nuværende positivliste
- Forsøgs- og udviklingsprojekt til indsatser for at få flere til at gennemføre SOSU-uddannelserne
- Indsatser på voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet (VEU-trepartsaftale fra september 2023) og muligheder for efteruddannelse via AMU-kurser og udvikling af vejen til faglært via AMU-systemet
- Målrettede rekrutteringsindsatser af drenge og mænd til SOSU-fagene samt udvikling og afprøvning af "Boys Day in Care"

* Regeringen har i januar 2024 indgået en aftale med et bredt flertal af Folketingets partier (Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet) om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje.

6. Kvalitetsløft af ældreplejen

Regeringen vil afsætte 1 mia. kr. årligt til et kvalitetsløft af ældreplejen i kommunerne. Kvalitetsløftet indføres frem mod 2027 med 0,3 mia. kr. i

2024, 0,5 mia. kr. i 2025, 0,7 mia. kr. i 2026 og 1 mia. kr. fra 2027 og frem.

Regeringen foreslår

- At der tilføres 1,0 mia. kr. årligt til kvalitetsløft af ældreplejen. Midlerne indføres frem mod 2027 og udmøntes via det kommunale bloktilskud.
- Midlerne gives til et kvalitetsløft af ældreplejen, der skal sikre omstillingen lokalt til fremtidens ældrepleje med mere tid til omsorg, selvbestemmelse og tillid.

7. Tilsynsreform på ældreområdet

Regeringen vil gennemføre en omfattende tilsynsreform på ældreområdet. Fokus for tilsynet skal i højere grad flyttes fra kontrol af plejeeenhedernes dokumentation til fokus på læring, dialog og

kvalitet lokalt. Der er samtidig behov for, at de forskellige tilsyn tænkes bedre sammen, da de i dag kan opleves ukoordinerede og overlappende af det enkelte plejehjem.

Regeringen foreslår

- At de 98 kommunale ældretilsyn nedlægges.
- At forsøgsordningen med det statslige ældretilsyn udfases.
- At etablere et nyt, forenklet tværkommunalt tilsyn med fokus på dialog, læring og kvalitet i ældreplejen. Samtidig skal ældre, pårørende, personale og andre kunne henvende sig anonymt til tilsynet om bekymrende forhold i plejeeenheden.
- At de forskellige tilsynsmyndigheder, der fører tilsyn med plejehjem, som udgangspunkt skal gennemføre planlagte tilsynsbesøg samtidig én dag om året og koordinere tilbagemeldinger m.v. (samtilsyn). Formålet med samtilsynet er, at indholdet og omfanget af tilsynene begrænses mest muligt til det mest nødvendige, f.eks. ved at slanke i spørgerammerne. Det skal understøtte, at der frigives tid til kerneopgaven, og at medarbejdere og ledere på plejehjem og i kommunerne oplever tilsynene som meningsfulde og koordinerede. Ordningen med samtilsyn på plejehjem omfatter det nye tværkommunale ældretilsyn, det sundhedsfaglige tilsyn, kommunernes brandsyn, Fødevarestyrelsens fødevarerkontrol og Arbejdstilsynet.

Der udarbejdes en konkret model for samtilsynet, og som led heri gennemføres prøvehandlinger med samtilsyn i en række kommuner, hvor der høstes

praktiske erfaringer med samtilsyn inden for de nuværende lovgivningsmæssige rammer.

8. En ældrepleje med mere kvalitet og nærvær og mindre bureaukrati

Medarbejderne i ældreplejen skal bruge mindre tid på unødigt dokumentation og kontrol og mere tid på borgernær omsorg og nærvær. Det er ikke ensbetydende med, at der ikke er fokus på den enkelte ældres ret til at få dækket sine behov for pleje og omsorg. Den nye model for visitation og helhedspleje skal netop medvirke til at sikre, at plejen og

omsorgen bliver tilrettelagt og løbende justeres i overensstemmelse med den ældres ønsker og behov og i et samspil med medarbejderne, som kommer hos og kender den ældre. Og kommunerne vil, ligesom i dag, have pligt til at opfylde den ældres behov for hjælp.

Regeringen foreslår

- At en ny ældrelov skal være kort og enkel og understøtte simple, forenklede og mindre bureaukratiske arbejdsgange i ældreplejen, så ledere og medarbejdere får friere rammer til at levere den daglige ældrepleje.
- At fjerne proceskrav om at udarbejde kvalitetsstandarder, værdighedspolitikker og tilsynspolitikker, ligesom en række specifikke krav om forebyggende hjemmebesøg fjernes.
- At der i ældreplejen fremover skal styres efter få og overordnede mål og værdier.
- At igangsætte et arbejde om sanering af unødige dokumentationskrav på det kommunale sundhedsområde. Arbejdet afventer Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger.

9. Flere skal tage del i det borgernære arbejde

De faglige beslutninger skal flyttes fra de centrale forvaltninger og ud i borgerens hjem. For kvaliteten af omsorg og pleje bliver skabt, når der er samspil mellem de ældre og de fagpersoner, der er omkring dem.

Med den nye visitationsmodel i få rummelige forløb frem for visitation i enkeltydelser vil færre skulle bruge deres tid på central visitation. De medarbejdere og ledere kan nu rykke tættere på de ældre, hvor de kan bidrage til at styrke fagligheden, ledelsen og den borgernære visitation ude i de lokale enheder.

Regeringen foreslår

- At medarbejdere på ældreområdet rykker tættere på borgerne. Med forslaget om helhedspleje og borgernær visitation skaber regeringen rammerne for, at ressourcer i visitationen fremover i højere grad kan bruges på pleje og omsorg i det borgernære arbejde.

Regeringens initiativ ligger i tråd med anbefalingerne fra bl.a. Robusthedskommissionen.

10. Ingen krav til dokumentation af pleje og omsorg

Dokumentationen i fremtidens ældrepleje skal ske klogere end i dag. Blandt andet ved hjælp af mere

automatiseret registrering, så medarbejderne skal indtaste så lidt som muligt manuelt.

Regeringen foreslår

- At der ikke stilles krav til medarbejdernes dokumentation af udførelse af personlig pleje og omsorg.

Der skal fortsat være rum til, at medarbejdere og ledere lokalt kan aftale rutiner for dokumentation, som er værdifuld for informationsdeling i det daglige arbejde.

Som led i implementeringen af ældrereformen nedsættes et partnerskab om meningsfuld data og dokumentation i ældreplejen mellem regeringen, KL og relevante parter, f.eks. virksomheder og organisationer med erfaring i og viden om automatiseret dataindsamling.

Partnerskabet skal pege på unødige nationale og lokale dokumentationskrav på ældreområdet, der kan fjernes, samt finde løsninger på, hvordan

dataindsamlingen kan omstilles, så registrering af data i udgangspunktet automatiseres og indhentes ved hjælp af nye teknologier frem for manuelle indtastninger. Ambitionen er et princip om "automatisk først". Formålet er at begrænse lederes og medarbejderes dokumentationstid i ældreplejen og forbedre datakvaliteten. Data skal understøtte kvalitetsudvikling i ældreplejen, og der skal derfor identificeres og udvikles nye metoder til at automatisere centrale kvalitetsdata, som direkte understøtter kvalitetsudviklingen i ældreplejen til gavn for borgerne. Derudover skal de eksisterende kvalitetsindikatorer i forlængelse af ældrereformen tilpasses og styrkes gennem brug af automatiseret eller brugergenereret data.

11. Styrket kvalitet på SOSU-uddannelserne

For at understøtte, at der er tilstrækkeligt med dygtige faglærte i fremtiden, vil regeringen

styrke rekrutteringen til og fastholdelsen på SOSU-uddannelserne.

Regeringen har foreslået

- At kvaliteten på SOSU-uddannelserne skal styrkes ved at permanentgøre SOSU-skolernes taxameter på 90 mio. kr. årligt fra 2025.
- At den eksisterende spireordning i kommunerne understøttes, så flere unge får faglig indsigt i sundhedsfagene.
- Flere veje ind på social- og sundhedshjælperuddannelsen, så adgangskravet ikke unødigt afskærer motiverede elever fra at blive uddannet social- og sundhedshjælper.
- At indkalde arbejdsmarkedets parter til en ny trepartsaftale om lærepladser og løn på SOSU-uddannelserne.
- At fjerne barrierer for opkvalificering af beskæftigede med uddannelse over faglært niveau til opstart på SOSU-uddannelserne.

Regeringen har i januar 2024 indgået en aftale med et bredt flertal af Folketingets partier (Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet) om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje.

12 Skræddersyede forløb på SOSU-skoler

Ufaglærte skal i fremtiden kunne arbejde i ældreplejen, samtidig med at de tager en faglært uddannelse i mindre bidder. Det vil sige en praktisk adgangsvej til at blive faglært social- og sundhedshjælper.

Arbejdsmarkedets parter og SOSU-skolerne er allerede i gang med at styrke mulighederne

for at uddanne ufaglærte medarbejdere til social- og sundhedshjælpere i tråd med Robusthedskommissionens anbefaling om at gøre det muligt at tage en fuld social- og sundhedshjælperuddannelse via pakker af AMU-kurser (arbejdsmarkedsuddannelser).

Regeringen foreslår

- En håndholdt opsøgende indsats, der kan understøtte SOSU-skolerne i planlægning og tilrettelæggelse af bl.a. AMU-forløb for ufaglærte SOSU-medarbejdere, så de får bedre muligheder for at få en praktisk adgang til at blive faglærte social- og sundhedshjælpere. Til formålet afsættes i alt 28 mio. kr. fra 2024-2027 til SOSU-skolerne.

Tema 3 Værdi om tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

Der er brug for at tænke velfærd på en ny måde. Hvor flere byder ind, og hvor kvalitet er vigtigere, end hvem der leverer velfærden. Vi ønsker en bevægelse fra velfærdsstat til velfærdssamfund,

hvor vi sammen skaber velfærden for ældre borgere på tværs af offentlige og private aktører, civil- og lokalsamfund og pårørende.

13. En ny type plejehjem

Frisættelse på ældreområdet omfatter også frisættelse af kommunale plejehjem, der skal have bedre rammer for at kunne drives med mere lokal frihed

og ansvar og større inddragelse af civilsamfundet, ligesom beboere på plejehjemmene skal have mere valgfrihed over, hvordan de ønsker at bo.

Regeringen foreslår

- At kommunerne fra 1. januar 2025 får frihed til at etablere eller omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem, 'lokalplejehjem'. Lokalplejehjemmene får samme frihedsgrader som private friplejehjem. Det indebærer blandt andet, at lokalplejehjemmene får mulighed for at tilbyde tilkøbsydelse til beboerne, hvilket kommunale plejehjem ikke har mulighed for i dag.

Lokalplejehjemmene etableres i en selskabskonstruktion og skal styres af selvstændige, professionelle bestyrelser bestående af repræsentanter fra lokalmiljøet og det private erhvervsliv, som får eget ansvar for plejehjemmets økonomi og drift, ligesom det kan være relevant med ansvar for plejehjemmets bygningsdrift.

Lokalplejehjemmene vil være kommunalt ejede, men vil ikke være direkte styret af kommunalbestyrelsen og vil således heller ikke være underlagt kommunale politikker og krav. Det betyder samtidig, at plejehjemslederne på lokalplejehjemmene får et større ledelsesrum, sådan at plejehjemmet i højere grad kan formes efter ønsker og behov på det enkelte plejehjem og tage farve af det lokale miljø.

14. Ligestilling af offentlige og private leverandører

Leverandører skal have mulighed for at byde ind på flere opgaver i ældreplejen, så kvaliteten løftes gennem en vifte af forskellige offentlige og private

tilbud. Det forudsætter lige vilkår og konkurrence mellem det offentlige og det private, når ældrevelfærden bliver skabt på tværs og i fællesskab.

Regeringen foreslår

- At der indføres en fast overheadsats til brug for afregning af private leverandører, så der sikres en fair og lige afregning af private leverandører, og så afregningen bliver mindre bureaukratisk.
- At kommuner én gang årligt foretager en genberegning og efterregulering af priserne, så de private leverandører sikres en korrekt afregning.
- At der oprettes en uafhængig kontrolenhed under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som skal sikre ensartet og korrekt beregning af afregningspriser for ikke-offentlige leverandører og dermed understøtte reelt frit valg for borgere samt bidrage til en mere smidig håndtering af uenigheder mellem private leverandører og kommunalbestyrelser.
- At regeringen igangsætter et arbejde med at skabe øget gennemsigtighed i plejehjemmenes økonomi og bedre grundlag for sammenligning.

15. Flere muligheder for friplejehjem

Det er vigtigt, at der er mange forskellige tilbud til ældre, der flytter på plejehjem, så den enkelte ældre oplever større frihed til selv at kunne vælge, hvordan

de ønsker at bo. Derfor vil regeringen skabe bedre vilkår for friplejehjem.

Regeringen foreslår

- At forbedre rammerne for etablering af støttede friplejeboliger i yderområderne, ved at friplejeboliger omfattes af ordningen med 100 pct. statsgaranterede lån og obligationer til finansiering af almene boliger.
- At forhøje den årlige kvote for støttede friplejeboliger fra 225 til 300 boliger, så det bliver muligt at opføre flere friplejeboliger med støtte.
- At dæmme op for sale and lease back-aftaler om støttede friplejeboliger for at modvirke, at friplejeboligleverandører og investorer kan kapitalisere på offentlig støtte.
- At friplejehjem som udgangspunkt ikke skal kunne afvise borgere. Kun hvis borgeren ikke kan tilslutte sig friplejehjemets værdigrundlag, eller friplejehjemmet ikke forsvarligt kan tage vare på borgeren, vil borgeren kunne afvises. Formålet er at skabe lige vilkår for kommunale plejehjem og friplejehjem.

16. Tættere samspil med civilsamfund og pårørende

Samspil med lokalsamfundet er en bærende værdi for reformen. For at øge kvaliteten og styrke en forebyggende tilgang i fremtidens ældrepleje er et tæt samspil med pårørende og lokal- og civilsamfund et vigtigt element. Den enkelte ældre skal med støtte

fra de pårørende have mere indflydelse på tilrettelæggelsen af hjælpen og plejen. Samtidig kan civilsamfundet noget særligt, når det gælder relationer og fællesskaber.

Regeringen foreslår

- At et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund skal være bærende værdier i en ny ældrelov. Med ældrelovens fokus på helhedspleje får den ældre med støtte fra de pårørende mere indflydelse på tilrettelæggelsen af plejen i tæt dialog med medarbejderen.

17. Strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen

Velfærdsteknologi er et afgørende element i at fremtidssikre ældreplejen. Den kan give ældre bedre muligheder for at bestemme over eget liv og blive mere selvhjulpne i hverdagen. Det kan give højere livskvalitet for den enkelte ældre og forbedre kvaliteten i den hjælp, der gives. F.eks. kan skærmbesøg i hjemmeplejen give den ældre større fleksibilitet og selvstændighed i hverdagen, mens sensorteknologier kan forhindre, at den ældre borgers nattesøvn bliver unødigt forstyrret, når medarbejderen skal se til borgeren om natten.

Samtidig kan øget brug af velfærdsteknologi bidrage til at frigive tid til de nære opgaver.

Det skal ses i lyset af, at manglen på arbejdskraft i ældreplejen er stor og forventes at vokse i de kommende år, i takt med at antallet af ældre stiger. Endvidere skal der eksempelvis ses på, hvordan innovative indkøbsmodeller og offentlig-privat samarbejde kan understøtte udbredelsen af velfærdsteknologi i ældreplejen.

Yderligere har regeringen i december 2023 indgået aftale med KL og Danske Regioner om 500 mio. kr. til digital hjemmebehandling i sundhedsvæsenet, der bl.a. prioriterer midler til udbredelsen af digitale genoptræningstilbud og skærmbesøg i kommunerne.

Regeringen foreslår

- At der afsættes 150 mio. kr. i 2025-2027 til en national strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen.
- At etablere et partnerskab bestående af relevante ministerier, KL, Ældre Sagen, FOA, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danish.Care, Ergoterapeutforeningen og andre relevante aktører på området, der skal komme med anbefalinger til, hvordan velfærdsteknologi kan udbredes i ældreplejen.

18. Frivilligkorps for velfærdsteknologi

Der findes mange teknologier, som kan hjælpe ældre i deres hjem, og der kommer løbende nye til. Nogle ældre har selv stor viden om teknologierne,

mens andre har brug for viden om, hvilke teknologier der kunne være relevante for dem, og hvordan man bruger dem.

Regeringen foreslår i samarbejde med Ældre Sagen

- At der oprettes og uddannes et korps af frivillige i regi af Ældre Sagen, der skal kunne hjælpe og understøtte ældre borgere i at anvende relevant velfærdsteknologi i dagligdagen.

De frivillige kan hjælpe ældre medborgere med at blive fortrolige med udvalgte teknologier og anvende dem i praksis. Frivilligkorpset kan også hjælpe med at oplyse den ældre om, hvilke velfærdsteknologier der findes i dag, som kunne være

relevante for at aflaste borgeren. De frivilliges indsats skal tage hensyn til GDPR og patientsikkerhed. Den konkrete tilrettelæggelse af initiativet skal aftales nærmere med Ældre Sagen.

Tema 4 Understøttelse og implementering

Implementering af reformen tager tid og kræver grundlæggende forandringer i både lokale arbejdsgange og kulturer, og det er derfor afgørende, at forandringerne forankres lokalt. Mange kommuner er allerede i gang og arbejder med omstilling af ældreområdet. Ny lovgivning gør det således ikke alene.

Der er behov for at understøtte såvel kommunerne som private leverandører og selvfølgelig ledere og medarbejdere i hele den omstilling, som regeringen ønsker at igangsætte.

Understøttelse og implementering af ældreformen

For regeringen er det afgørende, at reformen medfører de forandringer, vi ønsker. Derfor er det vigtigt at understøtte og følge, hvordan ældreformen bliver implementeret i praksis, og om de ønskede

forandringer bliver skabt, herunder at reformen understøtter en ældrepleje, der leveres med høj faglig kvalitet med udgangspunkt i den ældres behov.

Regeringen foreslår

- At ældreloven fremsættes i Folketingssamlingen 2024/2025 med henblik på at kunne træde i kraft 1. juli 2025.

Krav om helhedspleje i ældreloven indføres med indfasning, så borgere, der i dag kun modtager rengøring, kan fastholde leverandøren, indtil de eventuelt får behov for yderligere hjælp og skal visiteres til et samlet helhedsplejeforløb.

Regeringen vil fremsætte et lovforslag med henblik på, at kommunerne fra 1. januar 2025 får mulighed for og frihed til at omlægge kommunale plejehjem til en ny type frisatte plejehjem, 'lokalplejehjem'.

Regeringen foreslår

- At der afsættes 200 mio. kr. fra 2024-2027 til mærkbar implementering for borgere, medarbejdere og ledere lokalt. Midlerne foreslås blandt andet anvendt til:
  - At stille kvalificeret hjælp og vejledning til rådighed for kommunerne i forbindelse med det lokale arbejde med at implementere ældreloven og fjerne unødvendige lokale regler og dokumentationskrav på bl.a. ældreområdet.
  - At understøtte kommuner og private aktører i forbindelse med implementering af ældreformen gennem støtte til f.eks. organisationsomstilling, kompetenceudvikling, ledelsesunderstøttelse, praksisvejledninger, dataunderstøttelse, tæt samspil med pårørende, lokal- og civilsamfund, et nyt tværkommunalt tilsyn, velfærdsteknologi m.m.
- At der gennemføres en evaluering af reformen efter tre år (devaluering) og efter fem år (endelig evaluering), hvor der følges op på, hvorvidt reformen er implementeret i praksis, og om de ønskede forandringer er skabt.

Sammen om ældreplejen

Regeringen vil understøtte implementeringen i tæt samarbejde med medarbejdere, ledere og de ældre selv. Kommuner og private leverandører skal klædes på til at sikre omstillingen mod, at ældreplejen i højere

grad tager udgangspunkt i den enkelte ældres aktuelle livssituation, ønsker og behov i tæt samspil med pårørende og civilsamfund.

Regeringen foreslår

- At etablere et partnerskab, 'Sammen om ældreplejen', der i fællesskab skal følge og understøtte implementeringen.

Partnerskabet vil bestå af centrale aktører og løbende drøfte udfordringer og løsninger forbundet med

implementering af ældreloven og omstillingen af ældreområdet.

Tema 5 Økonomi i ældrereformen

Med reformen gives der et mærkbart kvalitetsløft af ældreplejen til gavn for borgere og medarbejdere. Regeringen foreslår at afsætte 0,3 mia. kr. i 2024, 0,5 mia. kr. i 2025, 0,7 mia. kr. i 2026, 1 mia.

kr. i 2027 samt 1 mia. kr. varigt. Udspillet er finansieret inden for rammerne af regeringens generelle økonomiske politik.

Kvalitetsløft til ældreplejen

Mio. kr. (2024-pl)	2024	2025	2026	2027	Varigt
Kvalitetsløft af ældreplejen	326,1	500,0	700,0	1.000,0	1.000,0
Øvrige initiativer i udspil	71,5	163,3	165,3	155,3	15,3
I alt udgifter	397,6	663,3	865,3	1.155,3	1.015,3

Derudover afsætter regeringen 555,4 mio. kr. i perioden 2024-2027 og 15,3 mio. kr. i 2028 og årligt herefter til initiativer i ældreudspillet bl.a. til lokalplejehjem, til at styrke udbredelsen af

velfærdsteknologi, til udvidelse af det frie valg, ligestilling af offentlige og private leverandører og til implementering af reformen.

